

ASLI ERDOĞAN / Self Potrait Beral Madra, 2002

1. It all started as a joke, when one day I answered the question that had given me a nervous laughter for so long: Do you write about yourself in your books? Yes. When I find her. "Self is not found, it is constructed, manufactured, presented", as said in the books. For the time being, let me start from there: I am my narrated self.
2. 'Self' is constructed from an everlasting conversation, from obscure shadows on the walls, reflections and echoes, from the silence of the words and the solitude of a mortal body.
3. Is narrating yourself a long, desolate dialogue to encounter the "I", that is hidden somewhere in its own loneliness? Or is it a loss of innocence, a postponed suicide, or a challenge against the world – my reality against yours? Is it a means for liberation or the oldest form of captivity? These questions are addressed to the empty mausoleum, which I had constructed from the words.
4. It all started as such, when I decided to write the story of a woman, who wanted to write her own story, her own life and death. She was unnamed yet and I didn't know if she was a writer's mask that spoke on behalf of everybody. By definition, or as ordered by the laws of genesis, she had to have gender and mortality. A vague intuition told me that I needed a bisexual language for her and in order to keep on narrating herself, she had to confront her own mortality, once remembering, once forgetting. When I found her name, her story would be completed.
5. The first of the names was given to me by coincidence. Why had I chosen Rio de Janeiro, among all the cities that I passed through or rather that have passed through me, of all the places in which I had died and which had died within me? It resembled life with its crevasses, it was the city of eagles and carcasses. It was as wounded as my body and had the squalor and the splendor of the Human Being. The Indian wisdom has signified "Human" as the number '2', not '1' or '0'; and it was the Ancient Egyptians who knew 'The Secret of the Two Partners.' Rio de Janus: The river of the double-faced God, one face turned towards the past, the other to the future. A labyrinth set in more than two dimensions, intertwined in time and space, full of blind spots, vibrations, uncanny echoes, obscure prophecies. Land of the Dead, the call of the jungle, the laughter of the night, the victory of chaos. If you enter the jungle to find yourself, you find yourself; but in order to be able to get out; you must leave behind 'the self' you had found.
6. I found her name, or rather, she raced towards her own name: Özgür (Free). She followed her own story, searching, interpreting, signifying, giving their meanings to the words and giving words to Meaning, writing, erasing, rewriting... She traced her own shadow and hunted down her own destiny.
7. It was her assigned role to carry the truth of an identity – that is a tradition of literature. However, as soon as she was born, she chose to be divided into two, as the self and the object. She has made herself forever double, narrating behind the mask of 'Ö', until the mask become alive enough to pull both of them, down to the ground. Özgür and Ö. The former was to see her own imperfect reflection, and nothing else in the universe she created. What about Ö., that passionate shadow for whom even the light was created? Another Eurydike (Öridiçe) that called back: "Look at me!" A mask that keeps on breathing after it is taken out. Death (Ölüm), the Subject (Özne), the Other (Öteki). Amongst all of us, it was probably her that knew best that every Orpheus is doomed to turn back and 'I' can not stay alive inside the same moment, in the present together with 'the other'.
8. "I am everything that has happened and will happen; and until now, mortal has seen my face unmasked," writes in an Osiris temple. Osiris is the God of Death and Resurrection; he had been dismembered and put back together, with one part missing. Dionysos is resurrected, he repeatedly

dies and comes back to life, sometimes male, sometimes female, mad and divine and masked. He, too, was dismembered, as was Orpheus.

9. Why did Özgür die? Or who was it that died since both you and Özgür narrate death with exactly the same sentences? Was it the dream of liberation through writing? On which side of death is the writer of these sentences? The only thing I know is that I am in the silence in which these questions echo. Özgür became 'Özgür' the moment her narration of herself was completed. That is the moment she 'turned back' like Orpheus, and was struck by the consciousness of her own mortality. That is also when the concept of 'uniqueness' closed onto itself. Self-liberation carried to its final point captured her in one of the oldest myths. To be 'yourself' is completed only by/at death, only by dying you become your own irreversible, unique self. And resurrection is possible only through giving up that uniqueness, that completion - Osiris was never complete. It is to go back to the chorus that you had stepped out once to write/act your own tragedy. To disappear in the masked chorus... That is why words are always masked in the face of death.

10. The moment of absolute unification is the moment of absolute dissolution. 'I' is dissolved into 'the other', Death and Life into each other, as the Future and the Past, the Created and the Creator, the image and the face, the story and the reality... Only eternity can break such completeness.

11. And love? To whom was that love that came to surface with the approach of death? Did you fall in love with your own music, your own image, or with 'the other', or yourself dissolved in 'the other'? To narrate your own story, you first have to narrate the whole world. And as the world is put more and more into words, it will erase you. To narrate yourself is to lose the whole world. 'Love' is a name given to the knowledge of 'loss'.

12. But then why do you write? I am ready to be erased. But what if I was never to be recorded? Bent towards the river, with eyes fixed at the bottomless darkness, your glass eyelids slowly close over themselves, the mask has fallen and the water opens the door of a cold, unknown eternity, and now I know that the meaning of time -or death- for you is to transform into the name of a flower. Only a name... But let's call it 'everything' for the moment, for that is what you have lost.

13. Who are you? I am what echoes inside you, what can never be told, the silence that never responds. And no mortal has yet seen my face unmasked.

1. Hersey bir şakayla başladı. Beni güldüren bir soruya, günün birinde verdiğim yarı-şaka yanıtla: Kitaplarınızda kendinizi mi anlatıyorsunuz? Evet, onu bulduğumda. "Kendi bulunmaz, oluşturulur, meydana getirilir, icat edilir", diyordu kitaplar. Ben de oradan başlayayım: Ben, anlatılan kendimim.

2. "Kendi" icat edilir, uzun sürmüş bir sayıklamadan, duvara vuran dev bir gölgeden, yankılardan ve yansımalarдан, sessizliklerden... Ölümlü bir bedenin yalnızlığını.

3. Kendini anlatmak... İnsanın, kendi yalnızlığını saklanmış 'ben'ini bulmak için sürdürdüğü ısracı bir söyleşi mi? Bir masumiyet yitimi, ertelenmiş bir intihar, dünyaya karşı meydan okuma mı-senin gerçeğin karşısında benimki? Özgürleşmemiz mi, yoksa en eski tatsaklığımız mı? Sözcüklerden oluşturduğum boş anıtmezara soruyorum bunları.

4. Böyle başladı işte. 'Kendi'ni, kendi hayatını ve ölümünü anlatan bir kadını yazmaya koyulduğumda... Henüz bir adı yoktu, herkes adına konuşan bir yazar maskesi miydi, bilmiyordum. Yaratılış gereği, cinsiyetli ve ölümlüydü. Belli belirsiz ona çift-cinsiyetli bir dil kurmam gerektiğini seziyordum. Bir de, kendini anlatmayı sürdürmesi için ölümlü olduğunu hatırlaması, bir hatırlaması, bir unutması gerektiğini... Adını bulduğumda, hikayesi de tamamlanmış olacaktı zaten.

5. İlk ad bana tesadüfen verilmişti. İçinden geçip gittiğim, benim içimden geçip gitmiş onca kent, içinde öldüğüm, bende ölmüş onca mekan arasından neden seçtim Rio de Janeiro'yu? Uçurumlar, kartallar ve leşler kentiydi, hayatı andırıyordu, benim kadar yaralıydı, sefaleti ve görkemiyle "insan" a çok benziyordu. Hint bilgeliği, İnsan'ın sayısının bir ya da sıfır değil, iki olduğunu görmüştür; Eski Mısır ise 'İki Ortağın Gizi' der. Rio de Janus: Biri geleceğe, diğeri geçmişe dönük çift-yüzlü tanrılarının Irmağı. Zamanda ve mekanda kurulmuş, çığlıklarla, kör noktalarla, kehanetlerle dolu bir labirent, Ölüler Ülkesi, cangılın ve gecenin çağrısı, kaosun zaferi. Cangila kendini aramak için girersen, bulursun. Ama oradan çıkılmak için, bulunduğu kendini geride bırakman gereklidir.

6. Kadının adını buldum, daha doğrusu o kendi adına doğru koştı: Özgür. Her işaretin yorumlayarak, anlatarak, sözcüklere anlamlarını, anlama sözcükleri vererek, yazarak, silerek, tekrar yazarak kendi hikayesinin, yazgısının, gölgесinin peşinde koştı Özgür.

7. Ona rol icabı, edebiyat gereği, bir benliğin hakikatini taşitmam gerekiyordu. Oysa o derhal benlik ve nesne olarak ikiye ayrılacak, doğar doğmaz parçalanarak kendini "çift" kılacek, Ö.'nün peşisira koşacaktı. O maske, olanca ağırlığıyla ikisini de toprağa çekene değin... Yarattığı evrende kendi kusurlu suretiyle kalakalan Özgür ve Ö. Kimdi bu 'Ö', işığın bile sırı onu büyütmek için varolduğu o tutkulu gölge? 'Dön ve bana bak' diyen bir başka Öridiçe, çıkarıldığından bile soluk alıp veren bir başka maske, Ölüm, Özne, Öteki... Orpheus'un arkasına dönmeye yazgılı olduğunu, ben'le ötekinin aynı anın içinde yaşayamayacağını içimizde en iyi o biliyordu.

8. "Ben olmuş ve olacak olan herşeyim, ve bugüne dek yüzümü hiçbir ölümlü maskesiz görmemiştir", diye yazar bir Osiris tapınağında. Osiris, ölümün ve yeniden doğumun tanısıdır, Dionyios gibi. Dionyios da hep maskelidir, bazen erkek bazen dişi olarak görünür, delitanrıdır, hep ölmekte ve hep yeniden dirilmektedir. İki tanrı da parçalanmıştır, Orpheus da...

9. Neden öldü Özgür? Ya da kimdi o ölen? Sen ve Özgür ölüm anını aynı cümlelerle anlattığınıza göre fark etmiyor mu? Yoksa kendini anlatarak özgürleşme düşü mü? O cümlelerin yazarı ölümün hangi tarafında? Bu soruların yankılandığı boşlukta olduğumu biliyorum yalnızca. Özgür'ün bütün Orpheus'lar gibi arkasına döndüğü an, kendini anlatmayı tamamladığı andır, bireysellik kavramının kendi üzerine kapandığı, ölümlülük bilgisinin darbeyi indirdiği an. Özgür, 'özgür' olduğu anda, kendisinden çok eski bir mitin öznesine dönüştü, çünkü kendin olmak demek, ölmek demektir. Ancak ölerek, "biricik" oluruz, değiştirilemez biçimde kendi hikayemiz oluruz. Yeniden doğuşun tek yolu da bu biriciklikten, tamamlanmışlıktan -Osiris'in bir parçası hep eksik kalır- feragat etmek, 'ben' olarak ölüp herşeye dönüşmektir. Kendi trajedini oynayıp yeniden koroya, maskelerin gerisinden konuşan koroya dönmek... Yazı, bu yüzden, ölümün karşısında hep maske takmak zorundadır.

10. Mutlak birleşme anı, mutlak parçalanma anıdır. Ben'in öteki'nde erimesi, ölümle yaşamın, geçmişle geleceğin, anlatanla anlatılanın, hikayele gerçeğin, imgeyle bakışın birleştiği an: Ancak sonsuzluğun kırabileceği bir tamamlanışlık.

11. Yani aşk? Ölüm bilgisiyle açığa çıkan bu aşk kime ya da neye? Kendi müziğine mi, yaratına mı, imgene mi? Öteki'ndeki kendine mi, Öteki'ne mi? Kendini anlatmak için önce bütün dünyayı anlatman gereklidir. Anlattıkça seni silen dünyayı... Yani kendini anlatmak için bütün dünyayı yitirmen gereklidir. 'Aşk' bu yitirişin adlarından biri.

12. Peki o zaman neden yaziyorsun? Silinmeye razıyım, ama ya hiç kaydedilmediysem? Irmağa doğru eğiliyorsun, bakışların derin, dipsiz karanlığa dikilmiş, camdan gözkapaklarının kendi üzerlerine kapanıyor. Maskeni çıkardığında, sular soğuk, sır dolu sonsuzluğun kapısını aralıyor ve ben, artık senin için zamanın, yani yokolusun, bir çiçeğin adına dönüşmek olduğunu biliyorum. Yalnızca bir çiçek adına... İstersen buna şimdilik 'her şey' diyelim, yitirmiş olduğun her şey.

13. Sen kimsin? Ben senin içinde konuşan yankıyım. Sözcüklerle anlatılamayan senim, yanıt vermeyen sessizlik... Ve bugüne dek hiçbir ölümlü yüzümü MASKESİZ görmemiştir.

Aslı Erdoğan, 2002